

2010WMC69 bijlage

Vermindering ervaren regeldruk in de jeugdzorgketen

Actieplan Provincie Utrecht

Inhoud

INLEIDING	3
HOOFDSTUK 1 NULMETING ERVAREN REGELDRUK	5
Resultaten landelijke nulmeting	5
HOOFDSTUK 2 RESULTATEN PROVINCIE UTRECHT	7
HOOFDSTUK 3 AANPAK PROVINCIE UTRECHT	8
Reflectie	8
HOOFDSTUK 4. MONITORING EN 'EENMETING'	15
Bijlage 1 Aanbevelingen nulmeting ervaren regeldruk.....	16
Bijlage 2 Landelijk beleid.....	19

Inleiding

Eind 2007 heeft de gedeputeerde jeugdzorg van de provincie Utrecht samen met collega-gedeputeerden van de provincies Brabant, Overijssel, Zuid-Holland en de portefeuillehouder jeugdzorg van de stadsregio Rotterdam samenwerkingsafspraken gemaakt met de minister voor Jeugd en Gezin over het terugdringen van ervaren regeldruk en onnodige bureaucratie in de jeugdzorg.

Deze samenwerkingsafspraken moeten er toe leiden dat in 2011 de ervaren regeldruk met 25% is verminderd. Hiertoe spreken de minister, de provincies en de grootstedelijke regio's (GSR) het volgende af:

- Ieder zal, vanuit de eigen verantwoordelijkheid en prioritering, activiteiten initiëren die een bijdrage leveren aan de realisatie van de kwantitatieve doelstelling van 25% verminderde regeldruk in de brede jeugdketen in 2011.
- Hiertoe zal ieder een nulmeting houden met behulp van de reeds voor de AWBZ ontwikkelde bureaucratie-index. De uitkomsten van de nulmeting vormen de basis voor prioritering in de te ondernemen acties. Deze kunnen per provincie of GSR verschillen.
- Provincies/GSR zullen hun ketenpartners stimuleren om tot een gezamenlijke aanpak te komen tot vermindering van de ervaren regeldruk.
- De minister zal, mede op basis van de signalen van de provincies/GSR, bezien op welke wijze aanpassingen in wet- en regelgeving in de brede jeugdketen de ervaren regeldruk kan verminderen.
- De minister stelt begin volgend jaar een meldpunt voor professionals in en reageert snel op signalen bij dit meldpunt van onnodige bureaucratie die voortvloeit uit wet- en regelgeving.
- Minister en provincies/GSR zullen onderling informatie uitwisselen over de geboekte voortgang en succesvolle en minder succesvolle ervaringen. Minister en provincies/GSR zullen succesvolle initiatieven ook breder (IPO-verband, via MOgroep, VNG) uitdragen).
- Minister en provincies/GSR bewaken de voortgang van de activiteiten en houden begin 2011 een tweede meting met de bureaucratie-index om te kunnen beoordelen of de kwantitatieve doelstelling is behaald.

De provincie Utrecht deelt de ambitie van de minister en zet zich in om in de periode 2009-2010 de ervaren regeldruk door cliënten en professionals met 25% te verminderen. In de provincie Utrecht wordt in het kader van het programma Utrechtse Jeugd Centraal door alle samenwerkende partners gewerkt aan een vernieuwingsagenda. Bij de uitvoering van deze opdracht zijn de volgende uitgangspunten leidend:

- Het kind centraal!
- Persoonlijke aandacht in balans met praktisch protocol
- Samen werk 't

Daarbij laten de partners zich leiden door drie principes:

1. Het kind centraal: organiseren en handelen met het kind als uitgangspunt
2. Empowerment als grondslag van hulpverlening
3. Werken met bewezen effectieve interventies door professionals die een partnership aangaan met cliënten

Deze ambities vergen forse krachtinspanningen in de praktijk. Die praktijk kenmerkt zich door vele partners op verschillende bestuurlijke niveaus en door een grote wisselwerking en onderlinge afhankelijkheid van beleid. Dat betekent dat de ambities voor een integraal, samenhangend, vernieuwend jeugd(zorg)beleid alleen zijn te realiseren in samenwerking met alle betrokken partijen. De consequentie daarvan is dat niet alleen sprake moet zijn van

gedeelde ambities, maar ook van intensieve samenwerking en van gedeelde verantwoordelijkheid en medezeggenschap bij de invulling en uitvoering van onze ambities. Een andere voorwaarde is dat bureaucratische regels die een belemmering blijken voor verbeteringen in de jeugdzorg, aangepast of geschrapt moeten worden.

De provincie Utrecht heeft in 2008 deelgenomen aan de landelijke nulmeting van de ervaren regeldruk die uitgevoerd is in opdracht van de minister¹. Deze nulmeting vormt de basis voor de aanpak van de regeldruk. In dit plan zijn de acties beschreven die de provincie Utrecht gezamenlijk met de ketenpartners onderneemt of zal ondernemen om de ambities te realiseren.

In hoofdstuk 1 worden de resultaten van de landelijke nulmeting besproken. Vervolgens wordt ingezoomd op de resultaten van de provincie Utrecht. In het derde hoofdstuk worden de acties die zullen bijdragen aan vermindering van de regeldruk beschreven. Hierbij wordt wanneer van toepassing, een verband gelegd met de acties die het Ministerie voor Jeugd en Gezin zelf heeft uitgezet of nog zal uitzetten. Deze acties zijn beschreven in het "Actieplan voor vermindering van ervaren regeldruk in de brede jeugdketen".

¹ Capgemini – Eindrapportage nulmeting ervaren regeldruk in de brede jeugdketen, september 2008

Hoofdstuk 1 Nulmeting ervaren regeldruk

Resultaten landelijke nulmeting

Tussen februari en juli 2008 is in opdracht van het Ministerie van Jeugd en Gezin een nulmeting verricht naar de ervaren regeldruk van professionals en cliënten in de brede jeugdketen. Aan dit onderzoek hebben bijna 200 cliënten en ruim 500 professionals meegewerkt.

De cliënten hebben de volgende tien knelpunten als meest urgent benoemd:

1. De indicatieprocedure is voor cliënten onduidelijk;
2. Cliënten moeten bij iedere organisatie in de keten opnieuw hun verhaal doen;
3. Ik heb mijn verhaal vaak opnieuw vertellen omdat ik met veel verschillende hulpverleners te maken krijg;
4. Cliënten en ouders van cliënten moeten veel formulieren en papierwerk door voordat zij hulp krijgen (gegevens over ziektekostenverzekering, sofinummers enzovoorts) ;
5. Cliënten en/of ouders van cliënten hebben weinig inzicht in keuzes en mogelijkheden die de jeugdzorg biedt;
6. Als cliënten met een nieuwe organisatie in de keten te maken krijgen, wordt daar vooral in het dossier gekeken naar de historie van de cliënt, in plaats van dat met de cliënt wordt gesproken;
7. Als een cliënt langdurende hulp nodig heeft en hij of zij is bijna 18, dan is de indruk dat de hulpverlening niets meer voor ze doet;
8. Bij overplaatsing naar een andere instelling is er sprake van lange wachtlijsten
9. De (gezins-)voogd of casemanager van een jongere wisselt vaak waardoor het opbouwen van een relatie moeilijk is;
10. Hulpverleners en organisaties zijn niet goed bereikbaar over de telefoon en via E-mail.

De professionals hebben de volgende tien knelpunten als meest urgent benoemd:

1. Als de keten niet werkt komt er altijd iets nieuws bij, waardoor de keten langer en complexer wordt met meer bureaucratie;
2. Het vastleggen van gegevens in ICT registratieprogramma's is niet altijd gebruikersvriendelijk;
3. Nieuwe werkwijzen (zoals Deltaplan en DBC GGZ) hebben meer registratieverplichtingen dan de oude werkwijzen;
4. Als in een organisatie de productieregistratie en dossiervoering gekoppeld is, moet elk gesprek (ook zeer korte gesprekken) apart worden vastgelegd;
5. Vanuit de verschillende financiers bestaan verschillende eisen rondom het afleggen van verantwoording, wat extra administratieve handelingen met zich mee brengt;
6. Als cliënten bij meerdere organisaties tegelijkertijd hulp ontvangen, is de afstemming en communicatie tussen alle betrokken partijen onduidelijk georganiseerd;
7. Doordat passende hulp in mijn regio soms niet voorhanden is, wordt vaak lang gezocht naar het beste alternatief;
8. Het ontbreken van structurele en georganiseerde terugkoppeling maakt dat er extra werk moet worden verzet om informatie van andere hulpverleners/organisaties te achterhalen;
9. Door het bestaan van veel verschillende formulieren moet er veel informatie overgenomen worden van het ene naar het andere document;
10. Hulpverleners voeren veel informatie in over cliënten.

Aan de hand van de bevindingen wordt geconcludeerd dat het niet zo zeer de regels zelf zijn die de regeldruk veroorzaken. Het gaat veel meer om de wijze waarop met de regels

omgegaan wordt. De organisatie van de sector, namelijk de manier waarop de regels worden geïnterpreteerd en hoe de praktijk vorm krijgt, vormt dus het voornaamste knelpunt. Volgens de cliënten en de professionals komt dit omdat de sector teveel gericht is op het afdekken van risico's door toenemende verantwoordings-eisen. De cliënt en de kwaliteit en effectiviteit van de relatie tussen de cliënt en hulpverlener staan niet centraal.

Hiernaast speelt het bestaan van verschillende wet- en regelgeving naast elkaar wel een rol in de beleving van de regeldruk omdat dit kan leiden tot onduidelijkheden in de uitvoering.

Hieruit blijkt dat veel van de ervaren regeldruk voortkomt uit het niet optimaal functioneren van het stelsel. Dit zou leiden tot wachttijden, wachtlijsten en het ontbreken van passende hulp. De cliënten en professionals zijn van mening dat een oplossing hiervoor ligt in het centraal stellen van de cliënt en professional. Dit kan worden bewerkstelligd door het creëren van een werkwijze die de professional in de dagelijkse praktijk optimaal ondersteunt in het realiseren van kwalitatief hoogwaardige en effectieve relatie met zijn cliënten.

De instellingen spelen een grote rol bij de vermindering van de ervaren regeldruk en het centraal stellen van de cliënt. Vooral de versterking en verbetering van de samenwerking tussen de verschillende instellingen is hierbij van belang.

Voor het Rijk, provincies en gemeenten is ook een rol weggelegd in de aanpak van de regeldruk. Het is van belang dat deze overheden de instellingen stimuleren zelf verantwoordelijkheid te nemen. Dit betekent dat de overheden zich 'terughoudend' zouden moeten opstellen en de instellingen op een andere manier zouden moeten aansturen. De nieuwe manier van aansturen, een andere visie op sturing, bestaat uit een grotere focus op de mate van klantgerichtheid, resultaatgerichtheid bij de instellingen en samenwerking tussen de instellingen.

De instellingen kunnen gezien worden als trekkers of initiatiefnemers in deze aanpak terwijl de verschillende overheden meer een faciliterende rol hebben. In dit plan van aanpak wordt verslag gedaan van de reeds ingezette acties en nog te ondernomen acties voor de vermindering van de ervaren regeldruk vanuit het perspectief van zowel cliënt als professional. Deze acties zijn zowel gebaseerd op de oplossingen en aanbevelingen die de deelnemers aan het onderzoek zelf hebben aangedragen als op de eerder geformuleerde acties van het programma Utrechtse Jeugd Centraal.

Hoofdstuk 2 Resultaten Provincie Utrecht

De provincie Utrecht is een van de vier regio's die deel heeft genomen aan de landelijke nulmeting ervaren regeldruk. Per regio is een overzicht gemaakt van de top tien van de knelpunten zoals benoemd door de professionals. Voor de cliënten is uitgegaan van de landelijke respons.

In de provincie Utrecht is de nulmeting onder professionals uitgevoerd in de Regio Eemland, de regio rond Amersfoort. In totaal hebben in de regio Eemland 120 professionals deelgenomen aan de enquête. Daarbij zijn nagenoeg alle schakels in de keten vertegenwoordigd, alleen het CIZ niet. In deze regio er tevens een grote categorie anders, die bijna geheel bestaat uit professionals van MEE.

Tabel 1

Eemland	Ervaren regeldruk	Index	Landelijke index
1	Het vastleggen van gegevens in ICT registratieprogramma's is niet altijd gebruikersvriendelijk	114,8	1
2	Nieuwe werkwijzen (zoals Deltaplan en DBC GGZ) hebben meer registratieverplichtingen dan de oude werkwijzen	111,9	5
3	Als in een organisatie de productie registratie en dossiervorming gekoppeld is, moet elk gesprek (ook zeer korte gesprekken) apart worden vastgelegd	109,1	4
4	Als de keten niet werkt komt er altijd iets nieuws bij, waardoor de keten langer en complexer wordt met meer bureaucratie	107,7	2
5	Het ontbreken van structurele en georganiseerde terugkoppeling maakt dat er extra werk moet worden verzet om informatie van andere hulpverleners/organisaties te achterhalen	105,7	7
6	Vanuit de verschillende financiers bestaan verschillende eisen rondom het afleggen van verantwoording, wat extra administratieve handelingen met zich mee brengt	105,2	3
7	Door het bestaan van veel verschillende formulieren moet er veel informatie overgenomen worden van het ene naar het andere document	105,1	9
8	Als cliënten bij meerdere organisaties tegelijkertijd hulp ontvangen, is de afstemming en communicatie tussen alle betrokken partijen onduidelijk georganiseerd	104,5	6
9	Het verkrijgen van (HKZ) certificering brengt een toename van administratieve handelingen met zich mee	104,5	11
10	Hulpverleners voeren veel informatie in over cliënten	103,1	10

In het landelijk rapport wordt toegelicht dat zich slechts een beperkt aantal verschillen voordoet tussen de regio's. Dit geldt voor de regio's onderling, maar ook voor de uitkomsten van de regio's ten opzichte van de landelijke resultaten. De verschillen doen zich vooral voor in de volgorde van de meest ervaren regeldruk. Opvallend is dat in elke regio een knelpunt in de top 10 voorkomt dat niet voorkomt in de landelijke lijst of de lijst van de andere regio's. Voor de Regio Eemland is dat het punt van het verkrijgen van (HKZ) certificering als veroorzaker van regeldruk (nummer 9 in de top 10). De verklaring hiervoor is dat de instellingen op het moment van de nulmeting net gestart waren met de implementatie van HKZ. De startfase van HKZ certificering brengt veel extra papierwerk met zich mee. Gedurende de onderhoudsfase van HKZ wordt het papierwerk minder.

Hoofdstuk 3 Aanpak provincie Utrecht

De provincie Utrecht deelt de ambitie van de minister en zet zich in om in de periode 2009-2011 de ervaren regeldruk door cliënten en professionals met 25% te verminderen. In dit plan van aanpak wordt de top 10 van ervaren knelpunten van de professionals uit de regio Eemland en de landelijke top 10 van cliënten als uitgangspunt genomen. In de aanpak van de knelpunten wordt met nadruk aangesloten bij de lopende initiatieven binnen de provincie Utrecht zoals het programma Utrechtse Jeugd Centraal. We moeten voorkomen dat onze ambitie voor vermindering van ervaren regeldruk onze partners met extra onnodige verplichtingen belast.

Reflectie

Eerdere adviezen² hebben tot op heden nog nauwelijks de regeldruk kunnen terugbrengen. De reductie van regeldruk komt kennelijk moeizaam tot stand. Het is belangrijk om stil te staan bij de oorsprong van regels om vervolgens tot oplossingen te komen. Regels zijn er niet voor niets: zij hebben vaak een logische grondslag. Het zijn er echter te veel en ze zijn versnipperd. Wet- en regelgeving vanuit overheden en financiers in de praktijk, leveren vaak extra regels op die een eigen leven gaan leiden.

Opvallend is dat cliënten de ervaren regeldruk benoemen op onderwerpen die te maken hebben met communicatie en bejegening door professionals.

Professionals ervaren regeldruk vooral als het gaat om werkzaamheden die ten koste gaan van het directe contact met de cliënt. Je zou dus kunnen zeggen dat irritaties bij cliënten en professionals in elkaars verlengde liggen. Het blijkt dat wat cliënten onder ervaren regeldruk verstaan ook de professionals zeer aanspreekt. Dat is een soort regeldruk waar de professionals het liefst als eerste mee aan de slag gaan.

Het is de verantwoordelijkheid van alle betrokkenen 'de bijwerkingen' van de regels tegen te gaan. Dat vraagt een dialoog op alle niveaus om kloven in beleving, doelstelling en middelen die daartoe leiden te dichten. In plaats van cynisme en arrogantie draagt juist zichzelf en elkaar aanspreken op verantwoordelijkheden bij aan oplossingen. Dat betekent dat de betrokkenen zoals rijk, provincies en organisaties, zullen moeten stoppen met roepen en naar elkaar wijzen, maar juist moeten aangeven wat wel en niet nodig is aan regels, registratie, procedures en protocollen. Zij zullen het lef moeten hebben te schrappen en samen te voegen. Om de eigen kracht i.c. het zelfoplossend vermogen van cliënten te versterken en iedere jeugdige kansen te bieden zich te ontwikkelen, is het belangrijk dat professionals de kans krijgen hun kracht en expertise in dat proces in te zetten.

De organisatorische context waarin de jeugdzorgsector haar werk moet doen is niet eenvoudig. Het zou moeten gaan om kwaliteit en effectiviteit van de interactie, dialoog of relatie tussen de cliënt en professional. In plaats daarvan wordt de sector gedomineerd door de politieke en maatschappelijke druk. Die kenmerkt zich door risicoafdekking met protocollen en doorgeslagen registratie en verantwoordingseisen, wantrouwen, versnippering in aanbod, gebrek aan flexibiliteit in het aanbod en de ongewenste effecten van marktwerking.

De onderwerpen uit de top 10 van zowel cliënten als professionals hebben veelal te maken met het uitwisselen van informatie, het gebruik van (gezamenlijke) formulieren, de hoeveelheid informatie die wordt vastgelegd, de ondersteuning van ICT-programma's, communicatie en bejegening. Omdat dit allemaal onderwerpen zijn waarbij wetten en

² Landelijke Jeugdzorgbrigade (2006).

regelgeving verandering niet in de weg staan, kan voortvarend aan verbeteringen worden gewerkt.

Bij de acties wordt vooral aangesloten bij de uitgangspunten van de provincie Utrecht vastgelegd in het beleidskader jeugdzorg 2009 - 2012 en het programma Utrechtse Jeugd Centraal (UJC).

Tabel 2 Acties ervaren regeldruk cliënten

Ervaren regeldruk cliënten	Acties	Trekker	Effect	Looptijd
1. De indicatieprocedure is voor cliënten onduidelijk.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ JIJ Utrecht heeft het onderzoek "Cliënt in contact met Bureau Jeugdzorg" uitgevoerd. medio 2010 vinden gesprekken plaats met Bureau Jeugdzorg op welke wijze zij een verbeterslag kunnen maken (zie www.jijutrecht.nl). 	JIJ Utrecht i.s.m. BJU	Eenduidige indicatiestelling, meer duidelijkheid en begrijpelijkheid voor de cliënt.	Tot eind 2010
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vereenvoudiging van de formulieren (in taal en opbouw) staat door het UJC in de steigers 	UJC (BJU en zorgaanbieders)	Begrijpelijke taal, grotere klantgerichtheid	Tot eind 2011
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Integrale indicatie meervoudige problematiek 	UJC (www.indiceerwijzer.nl)	Integrale indicering, integraal hulpaanbod, grotere klantgerichtheid	Tot medio 2010 (evaluatie)
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ De MOgroep Jeugdzorg neemt vragen over de begrijpelijkheid van het indicatiebesluit op in de Cliënttevredenheidstoets 	MOgroep Jeugdzorg	Eenduidiger indicatiestelling, grotere klantgerichtheid	Tot eind 2010
2. Cliënten moeten bij iedere organisatie in de keten opnieuw hun verhaal doen.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pilot één kind, één plan 	UJC (Provincie)	Betere informatie-uitwisseling/afstemming tussen partners, geen dubbele uitvraag, betere zorgverlening, grotere klantgerichtheid	Tot eind 2011
3. Ik heb mijn verhaal vaak opnieuw vertellen omdat ik met veel verschillende hulpverleners te maken krijg.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uitvoering Pilots Wrap Around Care³ 	UJC (gemeenten Amersfoort en Utrecht met ondersteuning van Provincie)	Integraal zorgaanbod, vergroting kwaliteit hulpverlening, snellere hulp, grotere klantgerichtheid	Vanaf 2011 structurele werkwijze
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Integrale indicatie meervoudige problematiek 	UJC (www.indiceerwijzer.nl)	Integrale indicering, integraal hulpaanbod, grotere klantgerichtheid	Tot medio 2010 (evaluatie)
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ JIJ Utrecht wil bezien op welke wijze de provincie Noord-Brabant een ontwikkeling op gang heeft gebracht om de cliënt minder een dossiernummer te laten zijn. Dit is gebeurd via een zogenaamd 'Living Lab' waarin jongeren zelf de baas zijn over hun eigen dossier. De kansen voor Utrecht worden verkend. 	JIJ Utrecht	Een eigen dossier van de jongere dat hij of zij zelf kan beheren en kan bijstellen.	Neemt initiatief medio 2010
4. Cliënten en ouders van cliënten moeten veel formulieren en papierwerk door voordat zij hulp	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pilot één kind, één plan 	UJC (Provincie)	Betere informatie-uitwisseling/afstemming tussen partners, geen dubbele uitvraag, betere zorgverlening, grotere klantgerichtheid	Tot eind 2011

³ Binnen de provincie Utrecht zijn verschillende pilots aan de gang die werken volgens de principes of het model van Wrap Around Care (10 voor Toekomst, Gezinscoaching, Hulp aan Huis, WAC Amersfoort en WAC Utrecht, 1 kind, 1 plan, Wisselgeld).

krijgen (gegevens over ziektekostenverzekering, sofinummers enzovoorts).	<ul style="list-style-type: none"> Integrale indicatie meervoudige problematiek 	UJC (www.indiceerwijzer.nl)	Integrale indicering, integraal hulpaanbod, grotere klantgerichtheid	Tot medio 2010 (evaluatie)
5. Cliënten en/of ouders van cliënten hebben weinig inzicht in keuzes en mogelijkheden die de jeugdzorg biedt.	<ul style="list-style-type: none"> Het Landelijk Cliëntenforum Jeugdzorg ontwikkelt een cliëntenroute met informatie over de verschillende routes in het hulpverleningstraject. 	LCFJ en MOgroep Jeugdzorg	Meer overzicht in keuzes in de hulpverlening, grotere klantgerichtheid, eenduidige informatie	Tot eind 2010
	<ul style="list-style-type: none"> JIJ Utrecht heeft het onderzoek "Cliënt in contact met Bureau Jeugdzorg" uitgevoerd. Medio 2010 vinden gesprekken plaats met Bureau Jeugdzorg op welke wijze zij hier acties op ontwikkelen (zie www.ijjutrecht.nl) 	JIJ Utrecht i.s.m. BJU	Meer overzicht in keuzes in de hulpverlening, grotere klantgerichtheid, eenduidige informatie	Tot eind 2010
	<ul style="list-style-type: none"> Opzet landelijk webloket met informatie over jeugdvoorzieningen voor jongeren (actie: Jeugd en Gezin). 	Ministerie Jeugd en Gezin	Meer overzicht in keuzes in de hulpverlening, grotere klantgerichtheid, eenduidige informatie	Medio 2011
	<ul style="list-style-type: none"> De provincie en zorgaanbieders maken een uniforme beschrijving van het zorgaanbod van de intersectorale jeugdzorg. Hierbij worden de ontwikkelingen rond een sociale kaart in de provincie Utrecht meegenomen. 	UJC lijn 1 en 5	Meer overzicht en inzicht in de keuzes in de hulpverlening en eenduidige informatie	Tot eind 2011
6. Als cliënten met een nieuwe organisatie in de keten te maken krijgen, wordt daar vooral in het dossier gekeken naar de historie van de cliënt, in plaats van dat met de cliënt wordt gesproken.	<ul style="list-style-type: none"> JIJ Utrecht wil bezien op welke wijze de provincie Noord-Brabant een ontwikkeling op gang heeft gebracht om de cliënt minder een dossiernummer te laten zijn. Dit is gebeurd via een zogenaamd 'Living Lab' waarin jongeren zelf de baas zijn over hun eigen dossier. De kansen voor Utrecht worden verkend. 	JIJ Utrecht	Een eigen dossier van de jongere dat hij of zij zelf kan beheren en kan bijstellen.	Neemt initiatief medio 2010
7. Als een cliënt langdurende hulp nodig heeft en hij of zij is bijna 18, dan is de indruk dat de hulpverlening niets meer voor ze doet.	<ul style="list-style-type: none"> Afspraken over Nazorg na geïndiceerde zorg. 	UJC (provincie en gemeenten Amersfoort en Utrecht)	Verbetering van coördinatie en afstemming van inzetten van nazorg, zicht op verbeteringen hulpaanbod	Medio 2011
	<ul style="list-style-type: none"> Als duidelijk is dat een jeugdige voor langere tijd hulp nodig heeft (langdurige zorg ook na 18^e jaar) moet de jongere zo snel mogelijk op de juiste plek terecht komen. 	UJC Lijn 6 Zorgvernieuwing (provincie, BJU en zorgaanbieders)	Maatwerk in de hulpverlening	Tot eind 2011
8. Bij overplaatsing naar een andere instelling is er sprake van lange wachtlijsten.	<ul style="list-style-type: none"> Invoering één centraal beheerde wachtlijst 	UJC (BJZ, jeugdzorgaanbieders, jeugd-GGZ, jeugd-LVG)	Zicht op de wachtlijsten en wachttijden van de jeugdzorg, inzicht in welke zorg de cliënt wacht en wat de wachttijd zal zijn, efficiënter gebruik van zorg door toedeling van zorg op basis van beschikbaarheid.	Tot eind 2010
9. De (gezins-)voogd of casemanager	<ul style="list-style-type: none"> Tijdens de bijeenkomst "Cliënten ontmoeten" 	JIJ Utrecht i.s.m. provincie en BJU	Vergroting van de kwaliteit en continuïteit	Tot eind 2010

van een jongere wisselt vaak waardoor het opbouwen van een relatie moeilijk is.	Statenleden" werd dit onderwerp nog eens bevestigd. JIJ Utrecht is met zowel Provincie als BJU in gesprek om te kijken of hier een verbetering in te maken is (zie www.jijutrecht.nl).		van de hulpverlening,	
10. Hulpverleners en organisaties zijn niet goed bereikbaar over de telefoon en via E-mail.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ JIJ Utrecht heeft het onderzoek "Cliënt in contact met Bureau Jeugdzorg" uitgevoerd. Medio 2010 vinden gesprekken plaats met Bureau Jeugdzorg op welke wijze zij hier aandacht voor kunnen nemen (zie www.jijutrecht.nl) 	JIJ Utrecht i.s.m. BJU	De bereikbaarheid is verbeterd, de klantgerichtheid is vergroot.	Tot eind 2010

Tabel 3 Acties ervaren regeldruk professionals

Ervaren regeldruk professionals	Acties	Trekker	Effect	Looptijd
1. Het vastleggen van gegevens in ICT registratieprogramma's is niet altijd gebruikersvriendelijk	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Verbetering ICT bij Bureau Jeugdzorg. De MOgroep Jeugdzorg stuurt een A-team (automatiserings-experts) langs bij alle lokale vestigingen van de bureaus jeugdzorg. Het A-team gaat ter plekke aan de slag om de grootste ICT-knelpunten die door de medewerkers worden ervaren, op te lossen. 	MOgroep Jeugdzorg	Verbetering gebruikersvriendelijkheid ICT	Medio 2010
2. Nieuwe werkwijzen (zoals Deltaplan en DBC GGZ) hebben meer registratieverplichtingen dan de oude werkwijzen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ BJU werkt aan de koppeling tussen de formulieren die gebruikt worden bij het Deltaplan en IJ (informatiesysteem jeugdzorg). Daarnaast werkt de MOgroep landelijk aan de vereenvoudiging van het format van het Deltaplan. 	BJU en MOgroep	Vereenvoudiging van formulieren en minder bureaucratische handelingen	Tot eind 2010
	<ul style="list-style-type: none"> • BJU werkt aan ontbureaucratisering van de jeugdbescherming. Dit betreft zowel de gezinsvoogdij als voogdij. Informatieverzameling en registratieverplichtingen worden eenvoudiger ingericht en ontdaan van overbodige en dubbele handelingen. Voor de voogdij wordt een landelijk format opgesteld dat eenvoudiger wordt. 	BJU en MOgroep	Efficiënter rapportages waardoor meer tijd beschikbaar komt voor de cliënt.	Tot juli 2011

	<ul style="list-style-type: none"> Aanbieders in de Jeugd-GGZ werken hard aan snellere en betere hulpverlening. Met het zogenoemde doorbraakproject 'Versnelling in de Jeugd-GGZ' willen zij de wacht- en doorlooptijden drastisch verminderen; snel en onbureaucratisch werken. 	Jeugd-GGZ aanbieders Altrecht en Symfora	Versnelling hulp en minder bureaucratie	Maart 2011
3. Als in een organisatie de productie registratie en dossiervorming gekoppeld is, moet elk gesprek (ook zeer korte gesprekken) apart worden vastgelegd	<ul style="list-style-type: none"> Invoering Burger Service Nummer (BSN) in de jeugdzorg 	BJU en zorgaanbieders	Betere informatie-uitwisseling tussen partners, vergroten gebruikersvriendelijkheid registratiesystemen	Tot eind 2009
4. Als de keten niet werkt komt er altijd iets nieuws bij, waardoor de keten langer en complexer wordt met meer bureaucratie	<ul style="list-style-type: none"> Informatie-uitwisseling in de jeugdketen vormt een probleem. Organisaties werken soms langs elkaar heen en delen informatie over jongeren onvoldoende. Betere informatie-uitwisseling kan via de Verwijsindex risicjongeren. Deze VIR werkt binnen en buiten de gemeentegrenzen. Zo kunnen hulpverleners gemakkelijker contact opnemen en overleggen met collega hulpverleners. 	Rijk, provincie en gemeenten	Geen jeugdigen tussen wal en schip, efficiënte uitwisseling van informatie	Tot medio 2010
	<ul style="list-style-type: none"> Vergroten van effectiviteit van interventies 	UJC lijn 3 en 6 (zorgaanbieders)	De ingezette interventies zijn wetenschappelijk onderbouwd en effectief	Tot eind 2011
	<ul style="list-style-type: none"> Ontwikkeling instrumentarium afwegingskader CJG 	UJC Lijn 1 (provincie en gemeenten)	Duidelijke afspraken over doorverwijzing vanuit het lokale veld naar de geïndiceerde zorg	Tot eind 2009
5. Het ontbreken van structurele en georganiseerde terugkoppeling maakt dat er extra werk moet worden verzet om informatie van andere hulpverleners /organisaties te achterhalen	<ul style="list-style-type: none"> Verbetering crisis-jeugdzorg: provinciaal crisisinterventieteam 	UJC Lijn 4 (provincie, BJU en zorgaanbieders)	Betere samenwerking tussen BJU en de zorgaanbieders in crisissituaties. Betere hulp voor cliënten.	Tot eind 2009
	<ul style="list-style-type: none"> Integrale indicatie meervoudige problematiek 	UJC Lijn 5 (BJU, Jeugd-LVG, Jeugd-GGZ, Speciaal Onderwijs, Zorgkantoren)	Integrale indicering, integraal hulpaanbod, grotere klantgerichtheid	Medio 2010 (evaluatie)
	<ul style="list-style-type: none"> Ontwikkeling standaardprotocollen indicatie (VIB) 	BJU	Eenduidige indicatiestelling, meer duidelijkheid voor professional en cliënt	Tot eind 2009
	<ul style="list-style-type: none"> Informatie uitwisselen kan soms soepeler dan gedacht. Jeugdhulpverleners denken soms te moeilijk over de privacywetgeving. Ze wisselen geen informatie uit, omdat ze denken dat het niet mag. Om hier 	UJC Lijn 5 Provinciaal Doorbraakteam (n.a.v. de moties Dibi en Hamer) Deelname door ministeries voor Jeugd en Gezin en OCW, Hogeschool Utrecht, gemeenten, Inspectie	Ruimte voor professionals om klantgericht te handelen	Tot eind 2011

	duidelijkheid in te scheppen kunnen organisaties in de jeugdbescherming de Privacy Wegwijzer gebruiken (www.privacywegwijzer.nl). Vanaf najaar 2009 is dit hulpmiddel beschikbaar voor de hele jeugdketen	Gezondheidszorg		
6. Vanuit de verschillende financiers bestaan verschillende eisen rondom het afleggen van verantwoording, wat extra administratieve handelingen met zich mee brengt	<ul style="list-style-type: none"> Jeugd en Gezin onderzoekt of er één verantwoordingsdocument voor jeugdzorg-aanbieders gerealiseerd kan worden. Jeugd en Gezin wil de jeugdsector aansluiten op het Jaardocument Zorg. Dit betekent dat er één document komt, waarin een zorginstelling alle verantwoordingsinformatie opneemt. Zo hoeft geen aparte verantwoording meer afgelegd te worden aan het ministerie, de Inspectie of een financier. Ook zijn dan minder accountantsverklaringen nodig. 	Jeugd en Gezin, IPO (Provincie) en MOgroep jeugdzorg	Eenvoudige en eenduidige rapportagesystematiek	Tot eind 2011
	<ul style="list-style-type: none"> Het IPO, MOgroep Jeugdzorg en Jeugd en Gezin werken samen in het project BAM (Beter, Anders, Minder). Met BAM wordt beoogd om de beleidsinformatie die van professionals in de jeugdzorg wordt gevraagd substantieel te verbeteren, veranderen en te verminderen. 	Jeugd en Gezin, IPO (Provincie) en MOgroep Jeugdzorg	Eenduidige informatievraag, beschikbare informatie gebundeld en in samenhang	Tot eind 2011
	<ul style="list-style-type: none"> Uitvoering pilot Wrap Around Care 	UJC (gemeenten Amersfoort en Utrecht met ondersteuning van Provincie)	Eenvoudige enkelvoudige gebundelde verantwoording aan financiers	Vanaf 2011 structurele werkwijze
7. Door het bestaan van veel verschillende formulieren moet er veel informatie overgenomen worden van het ene naar het andere document	<ul style="list-style-type: none"> De MOgroep Jeugdzorg maakt een samenhangende set formulieren van start hulpverlening, evaluatie en afsluiting. Deze formulierenset wordt digitaal waardoor informatie makkelijker uitgewisseld kan worden en minder vaak moet worden overgetypt. 	MOgroep Jeugdzorg i.s.m. BJU	Eenvoudige, begrijpelijke en eenduidige rapportagesystematiek	Tot eind 2009
	<ul style="list-style-type: none"> Vanaf augustus 2008 heeft het ministerie voor OCW het verplichte format voor de indicatiestelling voor speciaal onderwijs losgelaten. Hierdoor kunnen onderwijs en jeugdzorg gemakkelijk samen één formulier gebruiken. 	Ministerie OCW	Eenvoudige en eenduidige rapportagesystematiek	Eind 2008
8. Als cliënten bij meerdere organisaties tegelijkertijd hulp	<ul style="list-style-type: none"> Pilot één kind, één plan (UJC) 	UJC lijn 5 (provincie)	Verbetering van samenwerking binnen de keten en verbetering van klantgerichtheid	Tot eind 2011

ontvangen, is de afstemming en communicatie tussen alle betrokken partijen onduidelijk georganiseerd	<ul style="list-style-type: none"> Integrale indicatie meervoudige problematiek (www.indiceerwijzer.nl) (UJC) 	UJC (www.indiceerwijzer.nl)	Integrale indicering, integraal hulpaanbod, grotere klantgerichtheid	Tot medio 2010 (evaluatie)
	<ul style="list-style-type: none"> Uitvoering Project Wrap Around Care (UJC) 	UJC (gemeenten Amersfoort en Utrecht met ondersteuning van Provincie)	Integraal zorgaanbod, vergroting kwaliteit hulpverlening, snellere hulp, grotere klantgerichtheid	Vanaf 2011 structurele werkwijze
	<ul style="list-style-type: none"> Invoering Triple P 	UJC lijn 1 en 6 (Provincie en gemeenten)	Verbetering van samenwerking binnen de keten (eenheid van taal en interventies) en verbetering van klantgerichtheid	Tot eind 2011
9. Het verkrijgen van (HKZ) certificering brengt een toename van administratieve handelingen met zich mee	<ul style="list-style-type: none"> De implementatie van HKZ heeft veel extra papierwerk met zich mee gebracht. 	BJU en zorgaanbieders	De vervolgfase van HKZ brengt minder papierwerk met zich mee.	Continue
10. Hulpverleners voeren veel informatie in over cliënten	<ul style="list-style-type: none"> Eenvoudiger indicatiestelling: door het schrappen van de duur en omvang van de zorg uit het indicatiebesluit wordt geen dubbel werk meer gedaan. 	BJU en zorgaanbieders	Eenvoudiger rapporteren en voorkomen van dubbel werk	Tot eind 2010

Hoofdstuk 4. Monitoring en ‘eenmeting’

De provincie Utrecht zal de ontwikkeling en uitvoering van de acties monitoren tijdens de vaste overleggen met BJU, zorgaanbieders en JIJ Utrecht. Voortgang van de acties in het kader van vermindering ervaren regeldruk wordt twee maal per jaar in het kwartaaloverleg besproken.

In het voorjaar van 2011 zal het Ministerie voor Jeugd en Gezin een ‘eenmeting’ uitvoeren om te bezien of de ambitie van vermindering van de ervaren regeldruk met 25% is gedaald. De meting zal via dezelfde methodiek worden uitgevoerd als de nulmeting.

De provincie Utrecht is een van de vier regio's die deelgenomen heeft aan de nulmeting. Omdat dezelfde methodiek gehanteerd zal worden voor de ‘eenmeting’ is het aannemelijk dat de provincie Utrecht (Regio Eemland) ook zal worden meegenomen in deze eindmeting. Naast deze landelijke meting wil de provincie ook zelf, in de vorm van een rondetafelgesprek, begin 2011 in gesprek met cliënten (via JIJ Utrecht) en professionals. Hierbij zal niet alleen aandacht zijn voor de kwantitatieve meting maar ook voor de kwalitatieve kant, de beleving van de gewenste terugdringing van de ervaren regeldruk.

Bijlage 1 Aanbevelingen Nulmeting Ervaren Regeldruk⁴

Tabel 4 Aanbevelingen voor betere informatieverstrekking aan cliënt

Aanbeveling	Initiatiefnemer	Termijn
Neem tijd voor de bespreking van het indicatiebesluit, waarbij hulpverleners de inhoud en gevolgen van het besluit bespreken met de cliënt	Instellingen individueel	Direct starten, Realisatie op Korte termijn
Stel het indicatiebesluit op in taal die de cliënt begrijpt, niet in vakjargon	Instellingen individueel, met gebruik van kennis en ervaring van cliënten en belangenorganisaties	Direct starten, realisatie op korte termijn
Stel het indicatiebesluit zo op dat dit niet toegespitst is op het aanbod van zorg, maar op het behalen van de doelen	Instellingen individueel	Direct starten, realisatie op korte termijn
Combineer het afgeven van benodigde indicaties door de verschillende instanties. Stem in ieder geval de procedures rondom het aanvragen en verkrijgen van indicatiebesluiten af: eenduidige geldigheidsduur, anticiperen op verloop van indicatiebesluit etc.	Instellingen in samenwerking met elkaar ⁶ (NB maak gebruik van good practices)	Middel lange termijn

Tabel 5 Aanbevelingen voor verbeterde informatieverstrekking door cliënten

Aanbeveling	Initiatiefnemer	Termijn
Bundel de behoefte aan informatie over de cliënt bij de verschillende uitvoeringsorganisaties en instellingen. Stel een 'minimale informatieset' op, bestaande uit de minimale informatiebehoefte van instellingen om zo te komen tot gezamenlijk formulieren.	Instellingen in samenwerking met elkaar, eventueel onder regie van brancheorganisaties, financiers en rijksoverheid (NB maak gebruik van good practices in andere regio's of provincies)	Direct starten, realisatie op middellange termijn
Zet in op het gebruik van e-formulieren, cliënten zijn bereid om formulieren via Internet in te vullen, als dit het proces kan versnellen	Instellingen in samenwerking met elkaar en onder regie van de rijksoverheid (dmv project, programma of werkgroep) (NB maak gebruik van good practices)	Direct starten, realisatie op middellange termijn
Schep duidelijkheid over welke informatie wél en welke niet uitgewisseld mag worden in het kader van de privacy wetgeving. Cliënten geven aan dat zij menen dat veel meer informatie uitgewisseld mag worden, terwijl dit nu 'omwille van de privacy' niet gebeurt.	Rijksoverheid neemt het voortouw in het wegnemen van onduidelijkheden	Direct starten, realisatie op korte termijn

Tabel 6 Aanbevelingen in relatie tot de hulpverlening en de begeleiding

Aanbevelingen	Initiatiefnemer	Termijn
Realiseer zo veel mogelijk één vaste hulpverlener cq aanspreekpunt voor de cliënt	Instellingen individueel	Direct starten, realisatie op korte termijn
Organiseer een minimale basiszorg voor die cliënten die op de wachtlijst staan om daarmee erger te voorkomen, maak ook onderscheid tussen cliëntgroepen op de wachtlijst (sommigen kunnen langer wachten dan anderen)	Instellingen in samenwerking met elkaar (NB maak gebruik van good practices)	Direct starten, realisatie op middellange termijn
Communiceer met de cliënt over de verwachte duur van trajecten en vergroot de focus op het afsluiten van zorgtrajecten, zodat cliënten ook daadwerkelijk	Instellingen individueel	Direct starten, realisatie op

⁴ Nulmeting ervaren regeldruk in de brede jeugdketen. Eindrapportage – Capgemini 2008

uit de jeugdzorg uitstromen		korte termijn
Vergroot de bereikbaarheid en beschikbaarheid van professionals, o.a. door: - betere toegankelijkheid via (mobiele) telefoons of email - huisbezoeken e.d. te organiseren op tijden dat cliënten en hun ouders wél beschikbaar zijn (niet tijdens kantoor tijden) - met cliënten afspraken te maken over vervanging bij vakantie en ziekte en duidelijkheid te bieden over bij wie de eindverantwoordelijkheid ligt	Instellingen individueel	Direct starten, realisatie op middellange termijn
Besteed (nog) meer aandacht aan het vergroten van de zelfredzaamheid (empowerment) en preventie en maak daarbij gebruik van reeds bestaande goede initiatieven hieromtrent, zoals 'Eigen kracht centrales' in Overijssel	Provincies en gemeenten insamenwerking met instellingen en belangenorganisaties (NB maak gebruik van good practices)	Direct starten, realisatie op korte termijn

Tabel 7 Aanbevelingen met betrekking tot de registraties

Aanbevelingen	Initiatiefnemer	Termijn
Richt de ICT zodanig in dat ze de hulpverlening ondersteunt en niet de registratie op zich leidend is	Instellingen, eventueel gefaciliteerd door financiers en rijksoverheid	Middellange termijn
Verbeter de gebruiksvriendelijkheid van de registratiesystemen	Instellingen binnen één sector in samenwerking met elkaar	Middellange en langere termijn
Maak een kritische selectie van de vast te leggen gegevens op cliëntniveau ten behoeve van het individuele zorgproces	Instellingen individueel in samenwerking met elkaar en hun financiers (NB maak gebruik van good practices)	Direct starten, realisatie op middellange termijn
Verken de mogelijkheden om te komen tot een 'Jaardocument Jeugdzorg', inclusief de facilitering van een dergelijk document door een centrale instantie	Rijksoverheid in samenwerking met financiers (NB maak gebruik van ervaringen in de zorgsector)	Direct starten, realisatie op middellange tot langere termijn
Investeer in computer- en schrijfvaardigheden van de professionals	Instellingen individueel	Direct starten, realisatie op korte termijn

Tabel 8 Aanbevelingen met betrekking tot de samenwerking

Aanbevelingen	Initiatiefnemer	Termijn
Realiseer een betere informatieoverdracht tussen partners, niet alleen op schrift, maar ook in het persoonlijke contact	Instellingen in samenwerking met elkaar (NB maak gebruik van good practices)	Direct starten, realisatie op korte termijn
Introduceer het gebruik van e-formulieren (ook voor cliënten)	Instellingen in samenwerking met elkaar en onder regie van de rijksoverheid (dmv project, programma of werkgroep) (NB maak gebruik van good practices)	Direct starten, realisatie op middellange termijn
Stem op regionaal niveau de verschillende eisen aan de indicatiestellingen en overdrachtsdocumenten op elkaar af, werk zoveel mogelijk met één document	Financiers in samenwerking met instellingen, eventueel gefaciliteerd door de rijksoverheid en branches (NB maak gebruik van goodpractices)	Direct starten, realisatie op korte termijn
Investeer in wederzijds inzicht in de werkwijzen van de ander, de kaders waarin de ander afwegingen maakt en de vraagstukken die bij de ander spelen	Instellingen in samenwerking met elkaar (NB maak gebruik van good practices)	Direct starten, realisatie op korte termijn
Focus op het hulpverleningstraject als één geheel, zowel over verschillende schakels heen als over een langere periode	Provincies en gemeenten in samenwerking met instellingen (NB maak gebruik van good practices)	Direct starten, realisatie op korte termijn

Tabel 9 Aanbevelingen in relatie tot indicaties en herindicaties

Aanbevelingen	Initiatiefnemer	Termijn
Vergroot de integratie van de verschillende indicaties: REC, bureau jeugdzorg, CIZ en jeugd GGZ	Rijksoverheid (in samenwerking met alle betrokkenen)	Realisatie op middel lange termijn
Realiseer een zorgaanbod dat in omvang en vorm beter aansluit op de vraag van de cliënt: <ul style="list-style-type: none"> - Investeer in het in kaart brengen van de zorgvraag van (groepen van) cliënten - Investeer in de doorstroom en uitstroom van cliënten die reeds in zorg zijn - Realiseer voldoende aanbod aan lichte hulp die vrij toegankelijk is - Investeer in het vergroten van het 'empowerment' van de cliënten en hun omgeving - Realiseer een integrale aanpak voor ouders en kinderen vanaf het moment dat duidelijk wordt dat er behoefte is aan hulp tot het moment dat in die behoefte is voorzien en ouders en kinderen zonder hulp weer verder kunnen: focus op de effectiviteit van alle zorg samen en benader de cliënt niet steeds als nieuwe cliënt 	Gezamenlijke inspanning van rijksoverheid, provincies en instellingen. Gezien het belang is een voortrekkersrol van de overheid zeer aan te bevelen. (NB maak gebruik van good practices)	Direct starten, realisatie op middel lange termijn
Stem de geldigheidsduur/verzilveringstermijn van de machtiging uithuisplaatsing af op de termijnen die voor de indicatiestelling gelden en maak de machtiging op het niveau van de benodigde zorg minder specifiek	Rijksoverheid	Realisatie op middel lange termijn

Bijlage 2 Landelijk beleid

De ambities van het kabinet zijn vastgelegd in het beleidsprogramma *'Alle kansen voor alle kinderen'*. Hierbij is de centrale boodschap 'het gehele gezin staat centraal' (één gezin, één plan).

Deze boodschap vindt duidelijk zijn weerslag in de vorming van de CJG op gemeentelijk niveau. Het CJG steekt in op vroegtijdig signaleren, beoordelen en interveniëren: laagdrempelig, dichtbij huis en zonodig een naadloze aansluiting tussen CJG en bureau jeugdzorg. Deze insteek zal moeten leiden tot preventief beleid op gemeentelijk niveau. Preventie: het zo vroeg mogelijk opsporen en verhelpen van problemen van kinderen en gezinnen, zodat zwaardere problemen en hulp voorkomen worden.

Naar aanleiding van incidenten in de jeugdzorg is landelijk het programma *'Veiligheid begint bij voorkomen'* opgesteld. Binnen het programma zijn maatregelen beschreven waarmee de criminaliteit in Nederland met 25% moet zijn afgenomen. Het project gaat uit van een integrale werkwijze, met acties van lokaal bestuur en de rijksoverheid, en van preventieve inspanningen in combinatie met repressie. Het doel is vroegtijdig ingrijpen bij 12-minners op basis van risicotaxatie, verbetering nazorg na verblijf Justitiële Jeugdinrichting (JJI) en de introductie van de gedragsbeïnvloedende maatregel (zie ook stuk over Jeugdreclassering).

Aan vereenvoudiging van het overheidsbeleid voor de jeugdzorg en vermindering van de administratieve lastendruk wordt gewerkt in het programma *'Aanpak beleefde regeldruk'* voor de jeugdzorg en het project *'Beter, Anders, Minder'* voor de beleidsinformatie.

In *'Aanpak beleefde regeldruk'* wil de minister de ervaren regeldruk in de jeugdketen voor zowel ouders en kinderen als voor professionals in het jeugdbeleid met 25% in 2011 verminderen. Na inventarisatie is er een actieplan opgezet om deze doelstelling te realiseren. Dit zal gerealiseerd worden door meer directe cliënt-contacten, minder papier en minder verantwoording.

Eén van de acties is het project *'Verbetering beleidsinformatie jeugdzorg: 'Beter, Anders en Minder'*. Met het project zet het ministerie samen met IPO en de MOgroep in op een verbetering van de beleidsinformatie in de jeugdzorg. Doel van het project is ervoor te zorgen dat bureau jeugdzorg en zorgaanbieders op een eenduidige en minder belastende manier de beleidsinformatie provinciale jeugdzorg aanleveren, die van een zodanige kwaliteit is, dat de betrokken partijen in de sector (IPO, Rijk) met deze informatie kunnen sturen op basis van hun taken en verantwoordelijkheden. Het project liep tot en met december 2008.

Daarnaast is de overheid ook bezig met het verbeteren en versterken van de uitvoeringspraktijk en het ondersteunen van de professionals in de jeugdzorg. Eén van de programma's hiervoor is *'Beter Beschermd'*. *'Beter Beschermd'* heeft als doel de kwaliteit van de jeugdbescherming te vergroten. Dit betekent dat jeugdigen efficiënt beschermd worden als zij in hun ontwikkeling worden bedreigd of als er ernstige vermoedens zijn van bedreiging in de opvoeding.

In dit programma wordt gestreefd naar het komen tot één landelijke werkwijze voor samenwerking in de jeugdbeschermingsketen. Met deze werkwijze zal sneller besluitvorming kunnen worden gerealiseerd en de noodzakelijke hulp sneller beschikbaar worden, waarmee de doorlooptijd in de jeugdbeschermingsketen aanzienlijk verkort wordt.

Het *'Deltaplan'* is een verbeterde werkwijze voor de gezinsvoogd. Binnen dit plan wordt ingestoken op meer contact met het gezin door middel van een verlaagde caseload van vijftien ondertoezichtstellingen per fte in combinatie met een methodiek die leidt tot kwaliteitsverbetering van de gezinsvoogd.

Het actieplan *'Kinderen veilig thuis'* tegen kindermishandeling bestaat uit maatregelen die gericht zijn op een breed spectrum van zorg voor kinderen en ouders. Het plan richt zich op het stoppen van kindermishandeling door onder andere een omslag in het denken en doen

van professionals te realiseren. Hierbij zullen overheden, instellingen en burgers zodanig moeten samenwerken dat er een sluitende aanpak van kindermishandeling ontstaat. Tot slot het *'Actieplan Professionalisering'* voor bureaus jeugdzorg. Deze heeft onder andere tot doel het bereiken van een betere afstemming tussen de vereiste competenties van professionals in opleidingen en instellingen voor jeugdzorg. Daarnaast moet de invoering van een tuchtrecht zorgen voor onderlinge toetsing van het werk. Ook lidmaatschap van een beroepsvereniging wordt benoemd, dit draagt bij aan verdere professionalisering van de jeugdzorg.

In opdracht van het ministerie is de financieringssystematiek voor de jeugdzorg herzien door de heer *Kaiser*. Lange tijd stond een PxQ-systematiek centraal (prijs x indicaties). Het blijkt dat aan de voorwaarden (objectieve indicatiestelling en voldoende prikkels voor doelmatigheid) voor invoering van een dergelijk systematiek niet voldaan kan worden.

Inmiddels heeft er een herziening plaats gevonden en is de kern van de vernieuwing van de financieringssystematiek dat bij vaststelling van het (macro)budget rekening gehouden wordt met de prognose van de vraag naar jeugdzorg en de ontwikkeling van de prijzen. Deze systematiek maakt het makkelijker te anticiperen op ontwikkelingen in de vraag waardoor het uitvoeringsproces beter beheersbaar en voorspelbaar wordt. Hiermee krijgen provincies meer mogelijkheden om zelf de beleidskaders te stellen en te sturen. Deze grotere provinciale verantwoordelijkheid met ruimte voor eigen accenten zal aansluiten bij de wens om de ervaren regeldruk in de jeugdzorg te verminderen.

In essentie draait het model dat de heer Kaiser voorstelt om de volgende zaken:

1. Macroraming van het budget voor jeugdzorg.
2. Objectieve verdeling van de middelen.
3. Onafhankelijke Commissie Financiering Jeugdzorg (CFJ).
4. Meer ruimte voor provincies.

Provinciaal beleid

Provincies zijn verantwoordelijk voor de provinciale jeugdzorg. In het verlengde van de landelijke ambities heeft het Rijk de aankomende vier jaren ook verwachtingen van de provincies ten aanzien van jeugd(zorg)beleid.

Provinciale jeugdzorg

Binnen de provinciale jeugdzorg benutten nog niet alle provincies het totaal aan instrumenten om uit de huidige middelen en mogelijkheden het optimale effect te halen. Om dit te bewerkstelligen heeft het Rijk afspraken met de provincies gemaakt ten aanzien van:

1. Informatievoorziening: gebruik van eenduidige definities bij het aanleveren van beleidsinformatie zal een duidelijker en vergelijkbaar beeld geven van de vraag en het aanbod in de jeugdzorg. Met het nieuwe financieringssysteem moeten provincies zorgen voor een meer gestandaardiseerd, eenvoudiger en sneller indicatiestellingproces. In dit kader sturen provincies op het aantal door de jeugdzorg te helpen cliënttrajecten, waarbij gebruik gemaakt wordt van 'best practices' of goede voorbeelden.
2. Prestatieafspraken: provincies zullen op basis van concrete prestatieafspraken met zorgaanbieders een passend aanbod realiseren, waardoor de jeugdzorg op een hoger plan wordt gebracht.
3. Preventie en doorstroom: zorg moet zo snel en zo dicht mogelijk bij huis geleverd worden, om ergere problematiek en doorstroming naar geïndiceerde jeugdzorg zo veel mogelijk te voorkomen. Ter bevordering van de noodzakelijke doorstroming zullen provincies afspraken met gemeenten en CJG's moeten maken over de aansluiting jeugdzorg en lokaal jeugdbeleid.

4. Afstemming en samenwerking: provincies moeten gericht zijn op integraal beleid en hierop toezien en hieraan bijdragen leveren.

Jeugdbescherming

Van provincies worden bijdragen verwacht aan de programma's 'Beter Beschermd' en het 'Deltaplan' ten behoeve van de jeugdbescherming. Hierbij gaat het om:

- Landelijke invoering van een nieuwe werkwijze voor samenwerking. Doorlooptijd binnen de jeugdbescherming(-sketen) zullen de aankomende jaren teruggebracht moeten worden. Bureaus jeugdzorg vormen een belangrijke schakel in dit proces. Provincies zullen dan ook toe moeten zien op de gefaseerde implementatie en handhaving hiervan bij de bureaus jeugdzorg. Ten behoeve hiervan is geld gereserveerd voor de invoering van het casusoverleg.
- Plan informatie-uitwisseling tussen de partners. Eind 2009 zal er een plan ontwikkeld zijn om de informatie-uitwisseling tussen ketenpartners in de jeugdbescherming te vergemakkelijken, zodat zij allemaal kunnen beschikken over eenzelfde integraal kindbeeld en over een verbeterd logistiek en sturingsinstrumentarium. Bureaus jeugdzorg zullen ten behoeve van de nieuwe werkwijze volop moeten participeren in het informatiseringsproces. Voor de ontwikkelkosten zijn subsidiemiddelen en algemene middelen aanwezig.
- Deltaplan. Deze nieuwe werkwijze heeft tot doel het verbeteren van de kwaliteit van de uitvoering van de gezinsvoogdij door een lagere caseload en een goede opleiding hierin. Nu is de taak van de provinciale bestuurders om toe te blijven zien op het behoud van de gemaakte afspraken in de uitvoeringspraktijk.
- Kwaliteitsverbetering voogdij. Professionele uitvoering van voogdijwerk levert een belangrijke bijdrage aan de effectiviteit van jeugdbescherming. Kwaliteitsverbetering beoogt helderheid voor alle betrokkenen over de taken voor de uitoefening van de voogdij en de wijze waarop deze wordt uitgevoerd. Provincies zien er op toe dat iedere voogdijwerker vanaf het voorjaar van 2009 in deze nieuwe methodiek wordt geschoold.

Jeugdreclassering

Aanpak jeugdcriminaliteit is van substantieel belang binnen de jeugdzorg, hiervoor zijn binnen het project 'Veiligheid begint bij Voorkomen' verschillende maatregelen ontwikkeld waaraan ook de provincie een bijdrage moet leveren:

1. Vroegtijdig ingrijpen: implementatie van een screeningsinstrument om 12-minners te screenen op recidiverisico. Naar verwachting zullen hierdoor meer jongeren doorverwezen worden naar bureau jeugdzorg. Provincies maken afspraken met bureaus jeugdzorg over de invoering hiervan en de wijze waarop de extra instroom opgevangen gaat worden.
2. Project Nazorg Jeugd: de landelijke invoering van het netwerk- en trajectberaad voor jeugdigen die de JJI verlaten zal zorgen voor een grotere behoefte aan (jeugd)zorg aansluitend op het justitietraject. Hierover zullen provincies afspraken met de bureaus jeugdzorg moeten maken.
3. Gedragsbeïnvloedende maatregel (GM): hierbij gaat het om een snelle, effectieve en consequente advisering en uitvoering van de GM door de ketenpartners. Jeugdreclassering adviseert de Raad voor de Kinderbescherming (RvdK) over de gewenste invulling. Daarnaast is zij verantwoordelijk voor de begeleiding en coördinatie van een GM. De extra werkzaamheden van de jeugdreclassering zullen worden

gefinancierd door het ministerie van justitie. Over de sturing en financiering van de invoering zullen met de provincie afspraken worden gemaakt.

Aandachtsgroepen

Niet alleen zal rekening gehouden moeten worden met achtergrond van jeugdigen ook met specifieke aandachtsgroepen moet rekening gehouden worden:

- **Pleegzorg:** het huidige kabinet stimuleert mensen om pleegouder te worden. Zo zullen door middel van de wet de rechten en plichten van pleegouders beter gewaarborgd worden. Van provincies wordt verwacht dat zij ook actief beleid voeren ten aanzien van groei en adequate begeleiding.
- **Zwerfjongeren:** aandacht voor de aanpak van problematiek van zwerfjongeren. Provincies moeten samen met gemeenten sluitende afspraken maken binnen hun beleid over de preventie, overdracht en nazorg voor deze groep jongeren. Zwerfjongeren met problemen komen ook in aanmerking voor de indicatie jeugdzorg.
- **Eigen kracht conferentie:** is een besluitvormingsproces dat burgerschap genereert rond gezinnen die in moeilijkheden verkeren. Gezien de grote potentie zullen provincies de eigen kracht conferenties moeten stimuleren.
- **Cliëntenbeleid:** belangenbehartiging is ondergebracht bij de provincie in Zorgbelang Organisaties of Advies- en Klachtenbureau Jeugdzorg. Het Landelijk Cliënten Forum Jeugdzorg (LCFJ) draagt er zorg voor dat gehoorde geluiden op landelijk niveau doorklinken.
- **Scheiding en omgang:** Scheiding van ouders kan tot ernstige opgroei- of opvoedproblemen leiden. De soms problematische omgang kan een vraag zijn voor de jeugdzorg. De provincie zal de vraag naar omgangsbegeleiding om moeten zetten naar een adequaat aanbod.